

Бабенко Д. О.
НТУ «ХПІ»

ОСОБЛИВОСТІ «РАДЯНІЗАЦІЇ» ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У 1939–1941рр.

Метою пропонованої розвідки є висвітлення специфіки інтеграції західноукраїнських земель до УРСР протягом вересня 1939 – червня 1941 рр. Характеризуючи процес «радянзації», передусім слід зазначити, що його головними передумовами були німецько-радянська окупація Польщі та анексія СРСР частини території Румунії. Легітимація більшовицького режиму тут відбулася шляхом скликання Народних Зборів Західної України, які 26–27 жовтня 1939 р. ухвалили декларацію про возз'єднання з УРСР. 2 серпня 1940 р. Верховна Рада СРСР прийняла Бессарабію та Північну Буковину до складу СРСР. Досить швидко в Львівській, Станіславській, Волинській, Тернопільській та Чернівецькій областях владу монополізували органи ВКП(б) і КП(б)У. Було ліквідовано місцеві політичні партії. Більшовицька модернізація в економіці та соціальній сфері дозволила швидко включити ці регіони до складу всесоюзного господарського комплексу. Її основними напрямками стали націоналізація підприємств і земельного фонду, форсована колективізація. Політичне виховання та пропаганда атеїзму перетворилися на домінуючі складові системи освіти. Втім, вирішальне значення у формуванні іміджу нової влади відіграли її репресивно-каральні структури, які розгорнули активну боротьбу з «антирадянськими елементами». Як наслідок, до червня 1941 р. жертвою репресій став кожен 10-ий мешканець Західної України. Таким чином, процес «радянзації» західноукраїнських територій став закономірним наслідком агресивної зовнішньої політики СРСР і перетворився на інструмент запровадження командно-адміністративної економіки та тоталітарної політичної системи.